

SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİNE GİRİŞ

Yazar

Dr. Safiye ÖZKAN SARILI

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-8259-57-5

Kitap Adı

Solunum Sistemi Hastalıkları Hemşireliğine Giriş

Yazar

Dr. Safiye ÖZKAN SARILI
ORCID iD: 0000-0001-8219-2103

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa Tasarımı ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

MED058140

DOI

10.37609/akya.2238

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Hastalar sadece rutin çalışma hayatımızdaki somut varlıklar değildir. Hastaları “*KOAH atağı*”, “*Astım krizi*” ya da “*Tüberküloz hastası*” gibi görme ya da adlandırmanız da doğru değildir, bir iş ya da bir vaka gibi de düşünmemeliyiz.

Hasta dediğimiz birey onu hastaneye getiren durumdan çok daha fazlasıdır. En önemlisi fiziksel ve emosyonel istekleri, ihtiyaçları olan bir insandır.

Hasta ve sağlık personeli arasındaki ilişki ise son derece dinamik ve kişiseldir. Hastalar sağlık çalışanlarına güvenirler ve buna karşın sağlık çalışanları da bilgi ve becerilerini kullanarak hastaların iyileşmesini sağlamak, önceki sağlık durumlarına ve bağımsızlığına dönmesine yardımcı olmak için çalışırlar.

Bu da ancak hasta ve sağlık personeli arasında ki sağlıklı bir ilişkinin gelişmesiyle gerçekleştirilir. Hemşirelik ise hasta ve ailesi ile çok yakından ilgili bir meslektir.

Bu kitap, öğrenci hemşirelerin hem mesleki bilgi ve becerilerini sürdürme, geliştirme ve eğitimlerini devam ettirmelerine yardımcı olmak, hem de mesleğin rolünü yerine getirirken sorunum sistemi hakkındaki bilgi ve bakım becerilerini arttırmak için kaleme alınmıştır.

Tüm okuyanlara faydalı olması dileğiyle...

Safiye ÖZKAN SARILI
İstanbul Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1 Anatomi ve Fizyoloji	1
1.1. Giriş	1
1.2. Solunum Sistemi	1
1.3. Yapısı ve Fonksiyonu	3
1.4. Solunum Fizyolojisi.....	5
1.5. Solunum Mekanizması.....	5
BÖLÜM 2 Fiziksel Muayene	7
2.1. Burun ve Sinüsler	7
2.2. Ağız ve Boğaz	7
2.3. Solunumlar	8
2.4. Anormal Solunumlar.....	8
2.5. Göğüs Oskültasyonu.....	9
BÖLÜM 3 Tanı Çalışmaları.....	11
3.1. Laboratuar Çalışmaları	11
3.2. Diğer Çalışmalar	11
BÖLÜM 4 Hemşirelik Bakımı	13
4.1. Öksürme ve Derin Solunum.....	13
4.2. Perküsyon.....	14
4.3. Dikkat Edilmesi Gerekenler	14
4.4. Perküsyon Yöntemleri	15
4.5. Basit Spirometre	15
4.6. Oksijen Tedavisi	16
4.7. Nazofarenjyal ve Orofarenjyal Aspirasyon.....	18
4.8. Endotrakeal Aspirasyon.....	21
4.9. Endotrakeal Entübasyon	23
4.10. Mekanik Ventilasyon	23

BÖLÜM 5 Pulmoner Drenaj	25
5.1. Torasentez.....	25
5.2. Göğüs Tüpü Takılması	28
5.3. Kapalı Su Altı Göğüs Tüpü Drenajı	30
5.4. Kapalı Su Altı Göğüs Drenajlı Hastanın Bakımı.....	33
BÖLÜM 6 Üst Solunum Sistemi İle İlgili Hastalıklar	39
6.1. Burun Kanaması.....	39
6.2. Allerjik Rinitler	40
6.3. Sinüzit.....	40
6.4. Farenjit	41
6.5. Tonsilit	41
6.6. Larenjit	42
6.7. Akut Nezle	42
6.8. Burun Operasyonu Sonrası Bakım	43
6.9. Tonsilektomi ve Adenoidektömi	44
6.10. Larenjektomi	45
6.11. Trakeostomi.....	47
6.12. Trakeostomide Hemşirelik Bakımı.....	48
6.13. Trakeostomi Aspirasyonu Uygulaması.....	50
6.14. Trakeostomi Bakımı	53
BÖLÜM 7 Alt Solunum Sistemi İle İlgili Hastalıklar	57
7.1. Plörezi	57
7.2. Plevral Efüzyon	57
7.3. Atelektazi.....	58
7.4. Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı	59
7.5. Pnömoni (Zatüre)	60
7.6. Pulmoner Embolizm	61
7.7. Pulmoner Ödem	62
7.8. Pnömotoraks ve Hemotoraks	63
7.9. Göğüs Cerrahisi.....	64
7.10. Sonuç	67
KAYNAKLAR	68

KAYNAKLAR

1. Kim J, Kong M, Hong M, Hong T, Jeong K, Lee M. The effects of filters for an intelligent air pollutant control system considering natural ventilation and the occupants. *Science of The Total Environment* 2019;657:410-19.
2. Nursing Times. Every breath you take: the process of breathing explained. Available from: <https://www.nursingtimes.net/clinical-archive/respiratory-clinical-archive/every-breath-you-take-the-process-of-breathing-explained-08-01-2018/>
3. deWit SC, Stromberg HK, Dalred CV. Respiratory System. Medical Surgical Nursing E-book. 2017 by Elsevier, Inc. All rights reserved. Available from: Respiratory <http://repository.poltekkes-kaltim.ac.id/545/1/Medical-Surgical%20Nursing%20Concepts%20%20Practice%20by%20Susan%20C.%20deWit%20Holly%20Stromberg%20Carol%20Dallred%20%28z-lib.org%29.pdf>.
4. Britannica. Nose. Pharynx, Larynx, Trachea, Bronchi. Available from: <https://www.britannica.com/science/pharynx>.
5. Nursing Care Related to The Cardiovascular and Respiratory Systems, U.S. Army Medical Department Center and School Fort Sam Houston, Texas. 2008. Available from: http://nursing411.org/Courses/MD0917_Nursing_care_cardio_resp/Introduction_Nursing_Care_related_to_the_cardiorespiratory_system.html
6. Lewis S, Dirksen SR, Heitkemper MM, Bucher L. Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems, Mosby Elsevier, 2014. pp. 475-613.
7. Robinson T, Scullion JE. Oxford Handbook of Respiratory Nursing, Oxford University Press, 2 (edn) 2021. pp.13-75. .
8. Preston W, Kelly C. Respiratory Nursing at A Glance, Wiley Blackwell. ARNS, 2017.p.11-78.
9. Duncan D. Respiratory Care: Assessment and Management, M&K Publishing, 2017.
10. Gibson V, Waters D. Respiratory Care, CRC Press, New York. 2016. pp.169-85.
11. Chapman S, Robinson G, Stradling J, West S, Wrightson J. Oxford Handbook of Respiratory Medicine, Oxford University Press, 2014. pp. 49-61.
12. NursesLabs. Respiratory System NCLEX Practice Questions and Reviewer, 2022. Available from: <https://nurseslabs.com/respiratory-system-nclex-practice-questions/>
13. West JB, Luks AM. West's Respiratory Physiology, Wolters Kluwer, 2016. pp.1-14.

14. Shelledy DC, Peters JI. Respiratory Care: Patient Assessment and Care Plan Development, Jones and Bartlett Publishers, Inc; 1 edition, 2014. s.137-347.
15. Uçan ES, Durna Z, Olgun N, Akyıl RÇ. Göğüs Hastalıkları Hemşireliği. Toraks Kitapları, Sayı 25; 2018. ss.626.
16. Arseven O. Temel Akciğer Sağlığı ve Hastalıkları Ders Kitabı, Nobel Tıp Kitabevi, 2015.pp.21-43.
17. ERS. European Respiratory Journals. Available from: European Respiratory Society Guidelines for the Diagnosis of Asthma in Adults.
18. ATS.ATS Official Documents. Pulmonary Function Testing. Available from:<https://www.atsjournals.org/doi/full/10.1513/AnnalsATS.202010-1318ST>.
19. Arseven O. Solunum sisteminin gelişimi, anatomi ve histolojisi. Temel Akciğer Sağlığı ve Hastalıkları. Nobel Tıp Kitabevleri. 2015. ss.7-18.
20. Altınbaş Y, Karaca T. Hemşireler Trakeostomili Hastaların Bakımını Ne Kadar Biliyor? Nitel Bir Çalışma. Balıkesir Medical Journal (BMEDJ) 2021;5(2):72-8.
21. Trevor JL, Chipps BE. Severe Asthma in Primary Care: Identification and Management. Am J Med 2018;131(5):484-91.
22. Barco S, Vicaut E, Klok FA, Lankeit M, Meyer G, Konstantinides SV; PEITHO Investigators. Improved identification of thrombolysis candidates amongst intermediate-risk pulmonary embolism patients: implications for future trials. Eur Respir J 2018;8;51(1):1701775.
23. Doorduyn J, van der Hoeven JG, Heunks LM. The differential diagnosis for failure to wean from mechanical ventilation. Curr Opin Anaesthesiol 2016 ;29(2):150-7.